

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszályozás

92

Szerző:

Cím: *Az Ujházi- emlékek sorsa*

Hely

Ujházi Éde

Idő

"1916"

Forrás:

Világ

Személy

*Bp.**1916 I. 26*

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Az Ujházi- emlékek sorsa

Két és félhónapja annak, hogy Ujházi Edét eltemették. Köztudomású, hogy élete utolsó napjaiban nagy mozgalom indult érdekében: az összes vidéki színházak Ujházi-estét akartak tartani és ennek jövedelmét a nyomorgó, beteg Mesternek juttatták volna. Az „Ujházi-nap” hajnalán halt meg Ujházi. Az ünnepi előadásokat a legtöbb helyen meg sem tartották, ahol mégis volt Ujházi-est, azok a színházak, a jövedelmet hadi jótékonyági célokra fordították. A Nemzeti Színház nagy színésze özvegyének nem adhatott nyugdíjat, azon formai ok miatt, hogy az esküvő a nyugdíjaztatás után történt. A temetést követő napokon hivatalos helyről és a lapok hasábjain is annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy Ujházi özvegye mégsem fog szükséget szenvedni, hogy megteremtik számára azt az alapot, melyen aztán munkájával fentarthatja magát és a nyomortól meneküljön. Ma, két és félhónappal a temetés után, felkerestük az özvegyet és megkértük, hogy mondja el azt, mi történt az emléktárgyak és kegydíj ügyében...

— A kegydíjam dolgában nem történt semmi még. Sem Tóth Imre igazgató, sem Majovszky miniszteri tanácsos nem tudnak még semmi döntésről. Tegnap voltam utoljára fenn a minisztériumban... Kinos rám nézve ez a könyörgés, borzasztóan kinos... de meg kell tennem, mert közeleg a nap, mikor ebből a lakásból ki kell végkép költöznöm... megtakarított pénzem nincs, most már ahhoz a gyűjtött pénzhez kellett nyulnom, melylyel valami kis virágüzletet szerettem volna venni, ha már rendben lesz a dolgom... Nincs senki, aki pártfogolna, ki sürgetné az ügyemet, teljesen egyedül vagyok, sokszor hetekig nem jön hozzám senki... Közel vagyok a megőrüléshez és az öngyilkossághoz, de minden erőmet megfeszítem... borzasztó, hogy ilyeneket

kell elmondanom... nincs kellemetlenebb egy síránkozó asszonynál, azt látom azokon az arcon, melyek a minisztériumban fogadnak...

Ez a bizonytalanság a legrettenetesebb, nem tudom, hogy mihez kezdjek, több mint tíz hete várom napról-napra növekvő türelmetlenséggel a minisztérium döntését...

A lakásban. Minden a régi helyén, csak azt az ágyat vitték ki, ahol Ujházi meghalt és egy festmény hiányzik.

— Az ágy a másik szobában van... A képet a minisztérium kérte. Ábrányi-kép, „A sztrájk”-ban ábrázolja. Ez az egyetlen emléktárgy, amire a minisztérium bejelentette igényét, pedig arról beszéltek, hogy Ujházi-szobát csinálnak a muzeumban.

Milyen emléktárgyak maradtak? Vörösbarna tokban két ezüst koszorú. A szallagon irás „Gonosz Pistának 906 december”, a másikon „A Mesternek a Lipótvárosi Kaszinó”. A szerepkönyvek szekrénye üres. A rengeteg szerepet elvitette a színház. Ezüstlap a Nemzeti Színház tagjainak aláírásával. Szobor. Ujházi, mint „Zalameai bíró”. Egy érdekes plakett. Rajz. Zálogcédula, egy eddig még ki nem váltott serlegről. Zálogcédula ezüstkoszorúról. Fényképek, levelek, butorok, könyvek, selyempárnák és még sok kisebb-nagyobb tárgy, amelyek mind Ujházira emlékeztetnek.

— Tett valami kísérletet, nagyságos asszony, az emlékek értékesítése ügyében...

— Tettem néhány kísérletet, de minden eredmény nélkül. *Olyan vállalkozó már akadt, aki*

azzal az ajánlattal jött hozzám, hogy hoz festményeket és árusítsuk őket közösen, mint Ujházi- emlékeket. Kötelezte magát, hogy mindre hoz vevőt. Hát ilyen ajánlatot már kaptam, hogy mit válaszoltam rá, azt felesleges mondanom...

— Ezzel szemben a valódi Ujházi- emléktárgyak pincérek, főpincérek és zálogosok kezében vannak, másik részét én leszek kénytelen eladni. A napokban közlések egy hirdetést a lapokban: „Ujházi- relikviák eladó. Cím: Ujháziné, Aréna-ut 23. szám.”

Az asszony mutatja a több példányban leírt apróhirdetés-szöveget.

A szeme könnyes, az ajka vonaglik, mikor mondja:

— Napok óta megvannak már ezek az apróhirdetés-szövegek... de kimondhatatlanul szégyenlem a dolgot... Pedig, alig marad más ki vezető ut.